N°. 272.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 15. December.

NEDERLANDEN.

Breda, den 14den December.

Gepasseerde Maandag den 12den dezer, heeft de Illustre Lieve Vrouwe-Broederschap te 's Bosch, (1) ter eere van haren Zwanenbroeder, Z. K. H. den Prins *van Oranje*, een prachtig dîné gegeven. Z. K. H. heeft hetzelve dan ook volgaarne met Zijne Hoogé tegenwoordigheid vereerd. Gulle vrolijkheid heerschte aan dezen Broeder-disch, opgeluisterd door met warmen geestdrift toegebragte Vaderlandsche toasten. Laat in den avond scheidde deze vriendenkring, waarbij dezen dag nog lang in gezegend aandenken zal blijven.

Jammer dat Z. K. H. Prins *Frederik* hierbij niet tegenwoordig heeft kunnen zijn, daar Hoogstdezelve gisteren (dingsdag) morgen ten elf ure met het Koninklijke stoomjagt in het hoofdkwartier, eerst is aangekomen.

— Wij vinden in den franschen *National*: » Het russisch kabinet tracht, in deszelfs uitwendige staatkunde, alle zaken uit te stellen. De 15de januarij 1832, de voor de ratificatie van het traktaat der vijf groote mogendheden bepaald, zullen afgeloopen zijn, zonder dat er iets gebeurd is; men zal ophouden te veinzen en de conferentie te Londen zal, in weerwil van alle hare protocollen, niets uitgevoerd hebben.

— Rusland schijnt niet te willen, dat eenige Mogendheid zich met de zaken van Griekenland zal bemoeijen. Hetzelve heeft troepen in de havens aan de Zwarte-zee doen inscheepen, om dezelve naar Griekenland te zenden en zijn overwigt aldaar te behouden en vermoedt, dat de Porte geene hinderenis tegen den doortogt dier troepen door de Dardanellen zal in den weg leggen.

— Den 3 dezer is te Warschau, met veel plegtigheid, gevierd de zesde verjaardag der troonsbeklimming van Z. M. den keizer en koning. De veldmaarschalk *Paskewitsch* heeft de gelukwenschen der overheden en der aanzienlijke personen ontvangen, waarna een *Te Deum* gezongen is. Des middags heeft de veldmaarschalk eenen luisterrijken maaltijd gegeven, waarop, onder salvo's van het geschut, de gezondheid van Z. M. gedronken is. Des avonds waren de openbare gebouwen en de woningen van bijzondere personen verlicht.

— Eerstdaags zullen de burgers en bewoners van Warschau den eed van trouw aan Z. M. den Keizer en Koning hernieuwen, waartoe de noodige boeken op het raadhuis reeds zijn nedergelegd.

's Gravenhage, den 15den December.

Heden is de eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest, om te beraadslagen over de bij haar aanhangige ontwerpen.

De afdeelingen der tweede Kamer zijn heden mede vergaderd geweest en zullen morgen bijeenkomen tot onderzoek van de ingekomene antwoorden der regering omtrent de voorgedragene begrootingswetten der uitgaven. Daarna zal er eene conferentie van de centrale afdeeling met Z. Exc. den minister van financien deswege worden gehouden. Binnen weinige dagen verwacht men het uitbrengen van het centrale rapport deswege, en in het begin der volgende week, de openbare beraadslagingen. Verschillende andere ontwerpen zullen nog, naar men vermeent, voor het ophanden zijnde nieuwe jaar, in overweging genomen en afgehandeld worden.

Gemelde antwoorden, op het ontwerp van wet, inhoudende de begrooting voor den jare 1832, zijn zeer uitgebreid. De regering beantwoordt daarin de verschillende tegen iederen post van uitgave ingebragte bedenking, en doet dit voorafgaan van het behandelen van vier algemene punten, of aanmerkingen, omtrent den vorm en het bedrag van de begrooting, het getal en de traktementen der ambtenaren en het personeel der departementen. Het blijkt daaruit voornamelijk, dat het opmaken eener gewone begrooting, beantwoordende aan het doel der grond-wet, even onmogelijk is, als de vaststelling van een gebrekig werk, onwaarschijnlijk zoude zijn; dat men, in hetgeen ten aanzien van eene vermindering van ambtenaren of derzelver bezoldigingen is gedaan, schijnt te kunnen berusten, vooral bij de gegeven en erkende bewijzen van aanzienlijke bezuiniging, en bij de toezegging, welke de Regering gaarne geeft, dat, ten aanzien der hier bedoelde uitgaven (waarvan de regeling, overeenkomstig de bepalingen der grondwet, aan den Koning behoort) met die bezuinigingen zal worden voortgegaan, zoo veel maar eenigzins met het belang van 's Rijks dienst zal bevonden worden bestaanbaar te zijn. Voorts wordt daarbij des gouvernements wijze van zien, ten opzigte der ambtenaren, opengelegd, welke vooral daarin bestaat, dat men hunne belooning niet beschouwd als gunst maar als eene regtmatige bezoldiging voor hunne diensten; en dat het alzoo noch met de redelijkheid noch met de waardigheid van het gouvernement zoude zijn over een te brengen, zonder eenige te gemoetkoming uit hunne betrekkingen te verwijderen diegenen, welke door bijzondere omstandigheden misbaar, en, schoon niet oud en grijs in 's lands dienst geworden, echter door die dienst buiten de gelegenheid zijn gebleven, om zich op eenige andere wijze een bestaan te verzekeren, en ook in de tegenwoordige oogenblikken geen gunstig uitzigt hebben op een' spoedig en gereden uitslag, der daartoe nog aan te wenden pogingen. Bij de beantwoording zelve wordt, omtrent de meening tot intrekking der Staats-secretarij, Raad van State, de Departementen der eeredienssten, de kanselarij der beide orden en andere instellingen aangemerkt, dat de nadere regeling daaraan in verband staat met de binnenlandsche staatsaangelegenheden, waaromtrent door Z. M., aan de kamer is verklaard, dat derzelver regeling Hoogstdeszelfs aandacht niet ontglipte, waar dat de voordragten daartoe eerst dan met vrucht zouden kunnen geschieden, wanneer de buitenlandsche zouden geregeld zijn. Met 1° Januarij zal er eene nieuwe organisatie der geëmploijeerden bij de Staats-secretarij plaats hebben. Het personeel van het departement van buitenlandsche zaken te verminderen, is niet mogelijk, immers niet voor het tegenwoordige, daar de buitenlandsche betrekkingen door den minderen omvang van het rijk weinig of niet verminderd, ja zelfs in de laatste maanden merkelijk vermeerderd zijn.

Het getal der bij onze diplomatie geplaatste Belgen beloopt nog vier. Er hebben voor het tegenwoordige geen onderhandelingen tot het sluiten van traktaten plaats. Het benoemen van eene commissie tot herziening van de nieuwe Nederlandsche wetboeken en der wet op de regterlijke magt, enz., zoo wel als de dagelijksche bijeenkomsten van die commissie, leveren het bewijs op van de zorg der regering, om dit gewigtige werk, zoodra de omstandigheden het zullen toelaten, zijn volle beslag te doen erlangen. De provincie Limburg wordt, wat hare inkomsten en uitgaven betreft, voorloopig afzonderlijk geadministreerd. Uit eene vergelijkende staat blijkt, dat de kosten voor het departement van Binnenlandsche zaken, 1808 bedroegen ƒ 4,640,033, en in 1832 ƒ 3,280,000. De verzekering is gegeven dat dadelijk na het daanwezen van het koninklijk besluit van 1 Maart, daaraan de toepassing niet alleen bij alle voorkomende gevallen is in het oog gehouden, maar ook de noodige aanschrijvingen zijn gedaan, om eene volledige uitvoering voor te bereiden, welke zal en eerst kan plaats hebben na de herziening van veelvuldige bestaande verordeningen en voorschriften, welker voordragt van de provinciale en andere autoriteiten wordt verwacht en nog niet alle zijn ingekomen.

BELGIE.

Brussel, den 13den December.

De zitting der afgevaardigden van gisteren, maandag, werd door den vice-president *Destouvelles* gepresideerd.

De heer *Nothomb* herinnerde de vergadering, dat er nog eene, door den minister van buitenlandsche zaken voorgedragen concept-wet, betrekkelijk de regten der consuls buitenslands, aanhangig was, en vroeg, dat de tot onderzoek dier wet benoemde commissie uitgenoodigd worden zou, om bijeen te komen en haar rapport uit te brengen. — Dit verzoek van den heer *Nothomb* vindt ingang en aan hetzelve zal voldaan worden.

De stemming over de wet betrekkelijk het tarief der regten op het vreemde ijzer is aan de orde. Onderscheiden sprekers vroegen het woord; anderen hielden staande, dat de deliberatien, in de vorige zitting gesloten zijnde, er geene adviezen of amendementen meer te pas kwamen. De heer *Pirson* wilde den minister van financien ter vergadering geroepen hebben, waarop de heer *Dupier* aanmerkte, dat die minister op dat oogenblik den raad des konings bijwoonde, en de heer *Ch. Vilain XIIII* zeide, dat hij niet wist, waarom de vergadering zoo gedurig de ministers ontbood, want dat zij het uur der zittingen wisten, dat hetgeen in dezelve behandeld stond te worden, hun bekend was, dat zij allen leden der kamer waren en alzoo steeds tegenwoordig behoorden te zijn, want dat de leden dikwijls inlichtingen van hen konden verlangen.

Nu hadden er lange deliberatien plaats, verscheiden amendementen werden voorgesteld. Sommige leden stelden voor, de kwestie voor veertien dagen te adjourneren, hetwelk echter, bij de stemming daarover, verworpen werd. De stemming over het geheel der wet zal nu echter, aangezien het aannemen van een amendement van den heer *Lebeau*, in de eerstvolgende zitting plaats hebben.

De vergadering besluit, op de vraag van den heer *Coghen*, dat zij zich morgen, in de afdeelingen, met de wet betreffende de geldleening zal bezig houden.

De vergadering scheidt ten vier uren en wordt tot den volgenden dag geadjourneerd.

Uit eenige uitdrukkingen, welke de minister van financien bij gelegenheid van opgemelde deliberatien uitvallen liet, blijkt, dat hij, met eenige buitenlandsche huizen van negotie, in onderhandeling over eene geldleening getreden is.

— Het dagblad *l'Indépendant* kondigt stellig aan, dat Oostenrijk en Pruissen, op den 5den dezer, het, aan den koning der Belgen en de gezanten der vijf mogendheden gesloten traktaat geratificeerd zouden hebben. *L'Emancipation* gelooft wel niet of deze formaliteit zal, vóór den bepaalden tijd, niet alleen door Oostenrijk en Pruissen, maar zelfs ook door Rusland vervuld worden, gelooft echter, zonder eerstgenoemd dagblad te willen mis-

(1) Deze Broederschap, waarvan Z. K. H. de Prins van Oranje Zwanenbroeder, benevens Hoogstderzelfs oudste zoon Broeder, en de twee jongste zonen Candidaten zijn, werd opgerigt in den jare 1916.

prijzen, niet, dat er eene dergelijke tijding te Brussel aangekomen is, ten minsten verklaart niets daarvan.

— Wij lezen in [illegible] dagblad *le Temps:* » Er is kwestie van [illegible], die, voor de zoogenoemde expeditie tegen Holland in Duitschland gewapend zijn, naar derzelver standplaatsen terug te zenden, of af te laten.

— De *Belgische Moniteur* kondigt de aanstaande uitgave van een een nieuw dagblad aan, op de navolgende wijze:

» Men verzekert, dat er, op den 15den dezer, een nieuw dagblad alhier te Brussel zal uitkomen; dit dagblad is bestemd, om den geest van de meerderheid der kamer aan den dag te leggen; een groot gedeelte van de oprigters en geldschieters voor hetzelve zijn, naar men zegt, leden van de kamer der afgevaardigden en leden van het voormalig congres."

Ons dagblad *le Courrier* zegt, dat de *Belgische Moniteur*, omtrent de oprigting van dat dagblad even zoo veel weet als hij, dat is te zeggen, bitter weinig, doch bekent niet te min, dat het eene na-aperij van de *Messager des Chambres* of van *la France Nouvelle* moet zijn, welke, in Frankrijk, tot bijbladen van den *Moniteur* strekken.

— De policie te Gent heeft aan de onze doen weten, dat eene bende gaauwdieven, die haar verblijf te Gent door vele diefstallen heeft gekenmerkt, thans naar Brussel vertrokken is.

— Onze gevolmagtigde bij het fransche hof, de heer *Lehon*, is, den 7den dezer, te Parijs aangekomen.

FRANKRIJK.

Parijs, den 10den December.

Het rapport over de kwestie van het pairschap zal aanstaanden woensdag, in de kamer worden uitgebragt. Het schijnt, dat dit rapport geene conclusie bevat.

— Het schijnt, dat 's konings raad het rekest van Mev. *Ney* en derzelver zonen, strekkende, om eene revisie van het vonnis des maarschalks te bekomen, van de hand zal worden gewezen.

— De commissie tot de finantien heeft gisteren, uit eene meerderheid van 24 stemmen tegen 6, beslist, dat er, ter verligting van de lasten van het budget, niet aan de amortisatie-kas zou worden geraakt.

De *Moniteur* van heden behelst volstrekt geene tijding uit Lyon, maar vergenoegt zich met te zeggen, dat de rust aldaar volkomen hersteld was. Het heden aangekomen *Journal de Commerce* dier stad van den 7den behelst ook slechts het verhaal van groote wapenschouwingen, welke de hertog van Orleans en de maarschalk *Soult* op zondag en maandag te voren hadden gehouden.

— Van Marseille wordt, onder dagteekening van den 6den dezer, het volgende geschreven: » Daar hebben, zondag ll., na de door den maarschalk *Molitor* gehouden revue, nieuwe onlusten alhier plaats gehad. Zes of zeven artilleristen van de nationale garde, in een koffijhuis getreden zijnde, werden door twintig of dertig personen, waaronder de moordenaars van den maarschalk *Brune* waren, aangerand en gescholden, en zouden, zekerlijk, in weerwil van hunnen kloeken wederstand, hebben moeten onderdoen, zoo niet eenige andere artilleristen, twaalf gendarmes en een piket linie-troepen hen te hulp geschoten waren. Drie en twintig der moordenaars zijn in hechtenis genomen. Het volk wilde hun, onder het overbrengen naar de gevangenis, met geweld te lijf."

— Onlangs zijn er oproerige plakkaten te Bajonne aangeplakt gevonden, strekkende, om het werkvolk aldaar aan te zetten, om even als dat van Lyon te handelen.

— De *Gazette de France* zegt tijdingen van Brussel bekomen te hebben, volgens welke koning *Leopold* in de diepste eenzaamheid zou leven. De ministers mogen slechts zelden met hem spreken. Hij is alleen voor den generaal *Belliard* te naderen. Deze zwaarmoedigheid en lust tot eenzaamheid zijn, naar men zegt, het karakter van *Leopold* eigen, en de zorgen des troons met de bezwaren des gouvernements hebben zijnen natuurlijken smaak geenszins veranderd.

— Het Lyonesche dagblad *la Glaneuse*, is onlangs opgehaald. Zie hier hetgeen dat blad deswegens zegt: De eigenaar van de *Glaneuse* heeft zich, ten einde aan en tegen hem uitgevaardigd mandaat van gevangenneming te voldoen, gevangen gegeven. Hoe zeer deze vervolging de eenige niet is, welke dat blad heeft moeten ondervinden, zou het even als in het verledene uitgegeven geworden zijn en reeds was het nommer van den 4den dezer maand op de pers. Wij vernemen, dat dit nommer bij den drukker *niet* worden opgehaald, *wat de inhoud er van ook zijn mogt*. Wij laten dergelijk een gedrag ten beoordeeling dan het publiek over.

De fonden stonden heden ter beurze: de 5 pCt. kont. 96,65 op tijd 96,75; de 3 pCt. kont. 66,35 op tijd 66,40; de Napelsche rente à 79,20 kont. en op tijd.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 3den December.

De generaal-majoor prins *Gustaaf Wasa* is, bij een keizerlijk rescript tot eigenaar van het thans opengevallen regement *Ginlai* benoemd.

Op heden ingekomen berigten uit Praag melden, dat er in die stad op nieuw eenige cholera-zieken gevallen zijn.

Over Triest zijn hier berigten van het begin van November van Korfu ontvangen, welke de vroegere berigten, dat de Hydrioten en Spetzioten voor zich eenen nieuwen regerings-vorm en eene nieuwe afzonderlijke regering hadden aangeskeld, tegenspreken, maar veel eer dachten en hoopten, dat men zich, te Napoli-di-Romanja, ernstig zou bezig houden met het uitrusten eener expeditie, om deze volken met geweld tot gehoorzaamheid te brengen.

Onze fonden [illegible] ten gevolge der gerucht-stellende tijdingen van Lyon, weder [illegible] rijzen.

— In Belgrado [illegible]st men, op den 26sten november, nog niets van de andere [illegible]ing van den pacha van Skutari; het schijnt echter geen twijfel of hij heeft zich ten vollen aan de [illegible]

Volgens de jongste berigten uit [illegible] 13den november, had de groot-vizier eene [illegible] in de citadel gelegd, in welke *Mustapha* [illegible] uit gaat en door geene andere als door zijne eigen soldaten begeleid wordt, men gelooft aldaar niet, dat hij de reis nog zoo spoedig en zonder eerst het welgevallen des Sultans deswegens vernomen te hebben, zal aannemen.

— Uit Konstantinopel is de post van den 10den November aangekomen. Het blijft aldaar bij het oude, namelijk, als de eene opstand gedempt is ontstaat er weder een ander. Uit Trapezunt had de Porte berigt ontvangen, dat de pacha van Wan in opstand tegen de regering was gekomen; deze tijding maakt te meer opzien, daar men, na de nederlaag en onderwerping van *Daud*, pacha van Bagdad, eene zoodanige gebeurtenis het minst had vermoed. Men schrijft dien opstand toe aan den invloed van Perzie. In Tauris, Teheran en andere plaatsen woedt de pest hevig; de cholera heeft in Smirna en Alexandria bijna opgehouden.

Marktprijzen der Stad *Breda*,

van den 14 Dec. 1831.

	Laagste prijs.	Hoogste prijs.	Middel prijs.
Het Nederl. mudde Tarwe.	ƒ 10,00	ƒ 11,00	ƒ 10,43
Het dito dito Rogge.	- 7,10	- 7,40	- 7,20
Het dito dito Boekweit.	- 4,90	- 5,40	- 5,23
Een Nederl. pond Boter.	- ,	- ,	- ,75
Aardappelen Nederl. Mudde.	- ,	- ,	- 1,70

*** Mijne geliefde huisvrouw ADRIANA CHRISTINA
* DEKLERCK verloste heden morgen van eenen welgeschapen ZOON.

IJselstein, den 12. *December* 1831.

J. PROVILY.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Een PERSOON van middelbare jaren, bekwaam om
* als *Jager*, *Rijknecht*, *Huisknecht* of als *Koetsier* te dienen, van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Januarij of Februarij aanstaande, in een der genoemde betrekkingen geplaatst. Nader adres met gefrankeerde brieven aan NICOLAAS GRENSCH, in de St. Jorisstraat te *Nijmegen*.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Op Donderdag den 15 December 1831. ATS BONNINGA, of *De oude Friesen bij de belegering van het Slot te Haren*, Oorspronkelijk Geschiedkundig Tafereel in *vijf* bedrijven, door Mr. *A. van Halmael Jr.*, Auditeur Militair van Friesland.

Dit Stuk, hetwelk verondersteld wordt te spelen op den 15 en 16 September 1493, is gegrond op de oude en langdurige twisten der *Friesche Edelen*, verdeeld onder de namen van *Schieringers* en *Vetkoopers*, en door den Dichter voor dit gezelschap vervaardigd, zullende hetzelve versierd zijn met al deszelfs daarvoor vervaardigde costumes uit dien tijd en verderen toestel; nooit alhier vertoond.

Gevolgd van DE BELAGCHELIJKE ZELFMOORD, Klugtspel in *een* bedrijf, naar het Fransch van *Martainville*.

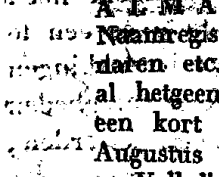

STOOMPACKET-VAART *tusschen ROTTERDAM en LONDEN.*

voor Passagiers en Goederen.

De Stoomschuit *Liverpool*, gevoerd door *R. Strothoer*, zal, uit hoofde der Quarantain-Maatregelen, niet altijd van hier op de bepaalde voor deze geannonceerde dagen en uren kunnen vertrekken; doch zoo lang het Saizoen zulks toelaat, volgen met wekelijks van hier te vertrekken.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VAN ES.

†† De Boekhandelaars J. DE VOS EN COMP. te *Dordrecht*, zullen, ten overstaan van een daartoe bevoegd beambte, op Maandag den 19 December 1831 en twee volgende dagen, ten huize van den Heer A. SCHRAUWEN, op de Groenmarkt over het Stadhuis te *Dordrecht*, publiek Verkoopen: Eene extra fraaije en zeer net geconditioneerde verzameling BOEKEN, in allerlei Talen en *Wetenschappen*; grootendeels nagelaten door den Heer J. PLUIMDEJAGER, in leven Griffier bij de Regtbank van Enkele Politie te *Dordrecht*. Alles te saturdags voor den Verkoopdag voor een jeder te zien.

†† Bij J. OVERDELINDEN te *Enkhuizen* wordt uitgegeven en is mede bij den Boekhandelaar G. PORTIELJE te *Amsterdam* en verder alom verkrijgbaar gesteld: *Dood en godsdienst*, [illegible] A. SENECA, door A. HISGHIG [illegible] *Theol. Mag. Lit. Hum. Dr., Gimnasiarch* [illegible] *Enkhuizen*. Dit Werk is in den smaak van [illegible] VAN HINIUS DEN JONGEN van Mr. M. C. VAN HALL en in een deel compleet. De prijs is ƒ 2,25.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is verkrijgbaar: BREDASCHE ARRONDISSEMENTS-ALMANAK voor den jare 1832; voorzien van een volledig Naamregister van Administrative, Financiele en Justitiele Ambtenaren etc. in de Stad en Arrondissement *Breda*; voorzien van al hetgeen men in dezen Almanak kan verlangen en vermeerderd met een kort Verhaal der gebeurtenissen in de *Nederlanden*, sedert Augustus 1830 tot op den huidigen dag. Ten slotte Gedichten en Volksliederen, Anecdoten, eenige beroemde Gochelstukken met kaarten als anderzins. Op best papier à . . . 27½ Cents.
Op ordinair idem . . . 20 »
De enkele Almanak . . . 10 »
De groote Kantoor-Schrijf-Almanak . . . 40 »

Te BREDA, bij BROESE COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.